

בסיעתא דשמיא
גיליון

”דביאנע
אל בית
האבות”
ודגלו עלי אבות”

שיעורים שנמסרו מפי
הרב ישראל סאלי פחימה
שליט”א
רב ק”ק ”תפילה למושה אמת ליעקב”
וביהמ”ד ”משכן דניאל”

שמות • וארא • בא • בשלח • יתרו • מוש
בראשית • נח • לך • וירא • חיי ש
נשא • בתעלותך • שולח לך • קרח • ד

פרשת
בְּהַעֲלֹתְךָ

זמני השיעורים של הרב מתקיימים מידי שבוע כדלהלן:

בבית הכנסת "זכור לאברהם" פלח 6 באר שבע:
בימי רביעי בשעה 20:00 בערב.

בבית הכנסת "בית אברהם" שכונה א' באר שבע:
בימי שלישי בשעה 18:30 בערב.
מידי שבת כשעה לפני צאת השבת.

בית הכנסת "תפילה למשה אמת ליעקב" רח' הכותל המערבי 42:
בימי ראשון, שני, שלישי וחמישי לאחר תפילת ערבית.
מידי שבת בשעה 16:00 עד תפילת מנחה.

בית כנסת "ממזרח שמש" שכונת פלח 7:
ימי ראשון ושני בשעה 18:30

— ♦ —
חדש! חדש!

בבית הכנסת "עוזי ומעוזי רחמים" רח' עליזה בירון 24 ב"ש
ימי חמישי בשעה 20:00-21:00

— ♦ —

חלק מהשיעורים נמצאים לצפייה ברשת היוטיוב
ניתן גם להוריד את העלון באתר : לדעת נט www.ladaat.info

כתיבה ועריכה: נתנאל ח.

להארות והערות וכן לקבלת הגיליון ניתן לשלוח מייל בכתובת:

Bhsp2020@gmail.com

© כל הזכויות שמורות

להזמנת שיעורים: 054-84-06-294

— ♦ —

המעוניינים לזכות לקחת חלק בגיליון זה

(דפואה/הצלחה/זיווג/ עילוי נשמת וכו')

מוזמנים ליצור קשר לטלפון:

054-84-06-294

— ♦ —

הארת נרות אהרן והסודות הטמונים בפרשת בהעלותך

כוונות הנשיאים ותיקון חטא העגל

חז"ל כותבים שהנשיאים הגיעו כולם ביום א' בניסן עם מתנות למשכן: "קערת כסף אחת שלושים ומאה משקלה, מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקודש" וכו'. מדרש רבה הארוך ביותר, על **פרשת נשא**, מבאר שכל אחד מהנשיאים התכוון לדברים אחרים, דברים שמתאימים ומותאמים לשבט שלו, החל מאבי השבט עצמו ועד לגאולה העתידה. בורא עולם אומר: "לכולכם הייתה כוונה טובה והבאתם דברים טובים, ואני אחתום עם כל אחד יום נפרד, והיו 12 ימים של חנוכת המשכן". ועד היום אין

אומרים חז"ל שפרשת בהעלותך נסמכה לפרשת הנשיאים כיוון שאהרן ראה את הנשיאים מביאים את הקרבנות ו"חלשה דעתו". הקדוש ברוך הוא אמר לו: "שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומיטיב את הנרות".

כאן מתעוררות מספר שאלות:

- האם מישוהו ציווה את הנשיאים להביא מתנות? הרי הם הביאו מעצמם.
- מי מנע מאהרן הכהן להביא קרבנות? הרי הוא עצמו הקריב, ויש גם "מנחה של אהרן", והוא אף הצטווה בקרבנות חטאת ואשם. מדוע, אם כן, חלשה דעתו?

מאה ושלושים שנה, זהו הפגם שהיה צריך טיפול במצרים. ו"קערת" הם אותיות "עקרת", שממנו (**מאדם הראשון**) נוצר הכל, שהוא כביכול היה עיקר הבריאה.

• **"מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקודש"** - רומז על נח, כנגד **שבעים האומות** שיצאו מבני נח.

• **"כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת"** - הוא שורש הכפרה על חטא העגל, **סוד הקטורת**, וכל החיבור של כל העולמות הוא על ידי הקטורת. (הוא נכנס עוד לעניינים עמוקים...).

• **"פר אחד"** - הוא כנגד אברהם אבינו שלקח את הפרים, שנאמר: **"ואל הבקר רץ אברהם"**.

• **"איל אחד"** - הוא כנגד יצחק שנעקד באיל.

• **"כבש אחד"** - הוא כנגד יעקב שתמיד היה עם הכבשים.

• **"שעיר עיזים אחד לחטאת"** - הוא בבחינת יוסף הצדיק ששמו את כותנתו בדם שעיר עיזים.

אומרים "תחנון" בתפילה עד עצם היום הזה.

אם נתבונן, נווכח שכולם הביאו את אותם הדברים. השאלה היא: מי סובב את העניין שכל אחד יביא בדיוק את אותו הדבר, ללא שינוי מקסימלי, אך בכוונות שונות? מכאן רואים שיש **כוונה משמיי** שיביאו את אותו הדבר. כלומר, יש כאן דבר המאחד את כולם שהביאו, בלא ידיעתם, את אותם הדברים. ועל כך כאב לאהרן הכהן - היכן הוא נמצא בכל הסיפור הזה?

ידוע שהבאת כל המשקלים של הנשיאים נסובה על **תיקון חטא העגל**, וזהו דבר המאחד את כל השבטים. אם כן, יש את הדבר האישי שהתכוונו הנשיאים, ויש כוונה כללית שמותאמת לכל אחד מהמשקלים שהיו שם.

סוד המשקלים על פי רבי נתן וחידושי בעל ההפלאה

רבי נתן בליקוטי הלכות מבאר:

• **"קערת כסף אחת שלושים ומאה משקלה"** - פגם אדם הראשון באותם

כביכול, משה רבנו שמע את מרים שאמרה על אלדד ומידד המתנבאים במחנה: "אשרי הנשים שהבעלים שלהם מתנבאים במחנה". שמעה זאת ציפורה ואמרה שהן מסכנות, כיוון שמשה רבנו, בעלה, מאז שהחל להתנבאות, פירש ממנה. ואמרה מרים: "היאך ייתכן? והלא גם בנו דיבר, ובפרט שבכדי להתנבאות אסור שיהיה פלג גוף, אלא מוכרחים להיות נשואים, בבחינת 'איש ואישה - זכו, שכינה ביניהם'". ומרים באה בטענה על משה רבנו.

ולכאורה, אמורים אנו להבין: מה בדיוק חשבה מרים? ומה היה חסר לה בהבנה בכל מה שקשור למשה רבנו?

פרשת "ויהי בנסוע הארון" וסוד שער החמישים

בפרשה מופיע המקטע של "ויהי בנסוע הארון" שחז"ל קוראים לזה "חצבה עמודיה שבעה", שיש לאותו מקטע נוכחי דין של חומש שלם. ממילא, יש שבעה חומשים: בראשית, שמות, ויקרא, במדבר עד "ויהי בנסוע הארון", משם עד סוף אותו הקטע, ומסוף אותו הקטע עד

• "ולזבח השלמים בקר שניים" - זה משה ואהרן שעשו שלום בין ישראל לאביהם שבשמיים.

• "אילים חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה" - זה כנגד כל התורה כולה, כיוון שיש לנו תורה הכלולה מחמישה חומשי תורה, נביאים וכתובים, זה עוד 2, כהנים, לויים, ישראלים, זה עוד 3, וכן עשרת הדיברות. נמצא שכל המבנה של המספרים רומז על הירידה של שורש הקלקול שהוא בחטא אדם הראשון, וזו הסיבה הפנימית שכולם הביאו.

במתן תורה אמר ה': "אני אמרתי אלוקים אתם ובני עליון כולכם" - שהגיעו ישראל לדרגה של קדושה כמו קודם החטא של אדם הראשון. וכיוון שחטאנו, סידרו הנשיאים את התיקון מאדם הראשון והלאה. אהרן הכהן קולט שהכל שם נסוב סביב חטא העגל, ואמר לעצמו: "אם אני לא הבאתי, אות הוא שהנני נגוע בדבר".

טענת מרים והבנת מעלת משה

בפרשתנו, מרים מדברת במשה על אודות האישה הכושית אשר לקח.

ועוד, חג שבועות השתנה משאר המועדים שיש לו יום טוב אחד, אך אין לו חול המועד, אמנם יש לו ימי השלמה. וצריך ביאור לגביו: במה הוא שונה?

כותב בעל ספר "המראות הצובאות" בספרו "אגודת אזור" בדרוש השלישי על שבועות, שבאמת בפעם הראשונה ספרו חמישים יום. ואולם, כל יום של ספירה הם השיגו שער וכן הלאה, ועם ישראל במתן תורה המקורי השיגו גם את **שער החמישים**, שנאמר: **ומשה עלה אל האלוקים**. אך בינתיים אירע חטא העגל, ואומר הקדוש ברוך הוא: **"אני אמרתי אלוהים אתם ובני עלין כולכם"**, וכעת כשחטאתם, **"אכן כאחד האדם תמותון"**, ואתם מאבדים את **שער החמישים**. ולצערנו, איבדנו את **שער החמישים**.

ואומר ה"נפוצות יהודה" שהשתנתה המהות של מתן תורה. שבמתן תורה המקורי היה תורה שבכתב ושבעל פה ביחד, ואילו לנו אין כבר משמעות של תורה שבכתב, כיוון שקיבלנו אותו כספר, וכל קבלת התורה זו התורה שבעל פה, כלומר החידושים שנחדש ונוציא לעולם מחדש. אך לקבל את

סוף חומש במדבר, וחומש דברים - סך הכל שבעה חומשים. ויצאו מכך דינים למעשה שכל חומש שנשתייר ממנו 85 אותיות, **כפרשת "ויהי בנסוע הארון"**, יש לו דין של חומש לגבי טלטולו בשבת. וקטע זה נהיה כיוון שרצו לתת הפרדה בין הפורענויות. הפורענות הראשונה היא שנסעו מהר ה', ולאחר מכן **"ויהי העם כמתאוננים"**.

בספר "מראות הצובאות" נשאלת שאלה **(והרא"ש כבר שואל שאלה זו)**: הנה נכתב בתורה לספור חמישים יום, ואנו סופרים רק **ארבעים ותשעה ימים**. וניחא לומר לגבי מכות שנאמר שם **"ארבעים יכנו לא יוסיף"**, ואמרו חז"ל שלושים ותשע שניסו להקל מעל המוכה. והנה אם נתבונן, מקור ספירת העומר נוצר מחמת השתוקקותם של בני ישראל להגיע למתן תורה. ממילא, כל יום הם ספרו את הספירה. וידוע שמשה רבנו הוסיף יום אחד מדעתו. ואם כן, התורה ניתנה לחמישים ואחד יום, וממילא ספרו בני ישראל חמישים יום באותה השנה. ומדוע אנו לא סופרים כמו המקור שבני ישראל ספרו בציפיתם לקבלת התורה?

בקשת משה "הראני נא את כבודך"

והנה משה רבנו מתחנן לקדוש ברוך הוא ואומר: "הראני נא את כבודך". ולכאורה כיצד מבקש זאת משה, הרי זו דרגה גבוהה מאוד? והתשובה היא שמה שמשה רבנו ראה בלוחות הראשונים, הוא ירד לדרגה ארבעים ותשע, ואם כן גם הראיה ירדה בהתאם. לכן ביקש: "הראני נא את כבודך". ו"כל" בגימטריא עולה 50 והוא בחינה של שער החמישים ולכן כשנחסר זאת למשה הוא מבקש הראני נא. ועונה לו ה': "וראית את אחורי ופני לא יראו". ואצל רבי עקיבא נאמר: "הן כל יקר ראתה עינו", וכל זה שער החמישים שלשער זה הגיע רבי עקיבא (שראה רבי עקיבא את התפילין עצמם ואילו משה רבנו ראה את הקשר שלהם).

משה רבנו מתחנן לבורא עולם שימחל לבני ישראל גם בפעם השנייה. ובפעם השלישית אומר ה': "סלחתי כדברך". והנה אם תשובה היא כנה וטובה ואמיתית, מדוע לא הראה לו ה' את כבודו?

המעמד של הר סיני המקורי - אין לנו את האופציה הזו, כי כבר חזרה לנו הזוהמה ולא ניתן לקבל את שער החמישים. לכן מכאן ולהבא תיקנו חכמים שסופרים 49 עד הקצה שניתן להגיע. וזהו הטעם שהתעקש משה להוסיף עוד יום אחד, כי רצה להגיע לשער החמישים. או אז קרה הקלקול הידוע, ואמר לו ה': "לך רד, רד מ-לך" - וירדו מדרגתם.

אך בתורה נאמר לספור חמישים יום, כיוון שבמהות צריך לספור חמישים יום, וכך היה אמור להיות, וכך יהיה גם בעתיד. לאור האמור, אומר ה' אגודת אזורב: נאמר בפסוק: "תספרו חמישים יום והקרבתם מנחה חדשה לה'". יש שתי אפשרויות לקריאת הפסוק הנוכחי: האחד לפי המצב שלנו, והשני לפי המצב של הגאולה. ישנה אפשרות לכתוב: "תספרו חמישים יום" - וכך היינו בהתחלה וכך נהיה בגאולה האמיתית. ויש אפשרות לכתוב: "תספרו, חמישים יום והקרבתם" - כלומר, אתם תספרו ארבעים ותשעה יום, אולם ביום החמישים תקריבו ללא קשר לספירה. דהיינו שהשתנתה המהות מחמת שינוי המציאות, ודבר אחד תלוי במשנהו.

הזוהר הקדוש כותב שהשכינה היא זו שהשלימה את משה רבנו כבעל ואישה (**ואין לנו השגה בכך, ונאמר עליו שהיה חציו איש חציו אלוקים**). והנה שאר הנביאים זכו למ"ט שערים, ואילו משה רבנו זכה למ"ט והיה לו אחיזה **בשער החמישים בפרשת "ויהי בנסוע הארון"**. וכיוון שמשה רבנו התעקש עם הקדוש ברוך הוא, הוא קיבל ממנה. אם כן, כיוון שהיה לו למשה אחיזה **בשער החמישים**, היה לו חובת פרישה, כיוון **ששער הנ'** הוא כביכול חיבור לבורא עולם ללא הפסקה, ממילא זו הבחינה אמורה להיות בפרישה.

אם כן, אומר ה"רב שלום": **זו הסיבה שמשה היה מוכרח לפרוש, וזהו הדו-שיח בין מרים לקדוש ברוך הוא. אומרת מרים: "משה רבנו אמור להיות נשוי עקב נבואתו". עונה לה ה': שאתם מתנבאים בחלום במסגרת העולם הזה, אך לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא (ונרמז כאן שער הנ').** **וכן אומר ה': "פה אל פה אדבר בו", שבפרשת "ויהי בנסוע הארון" יש פה' תיבות - שער החמישים.** ויש לו גם את **"תמונת ה' יביט"**, כלומר שמשה רבנו, קודם פטירתו כשהיה על הר נבו,

החיד"א בספר **"נחל קדומים"** מביא את בעל **"כף ונקי"** שאומר שבלוחות הראשונים היה את כל התורה כולה, כולל **שער החמישים**. **(ובכך הוא מבאר את מה שכתוב שיש שישים ריבוא אותיות לתורה ובפועל יש כחצי ממניין זה אלא ששער החמישים שקול ככל התורה כולה והוא היה בלוחות הראשונים ועליו נאמר שישים ריבוא אותיות. ולגבי הלוחות השניים לא נאמר דבר זה).** ברם, כשבורא עולם השאיר רושם בלוחות שניים **משער החמישים**, וזה **פרשת "ויהי בנסוע הארון"**, מחמת כן יש שם **נוג'ן הפוכים**. והרעיון בכך שהנ' היא הפוכה משום שאמר לו הקדוש ברוך הוא: **"וראית את אחורי ופני לא יראו"**.

פרישת משה וחיבורו לשער החמישים

בספר **"רב שלום"** לרבי שלום אדלר, תלמידו של רבי הלל מקלמייא, אומר שהטעם שמשה רבנו היה צריך לפרוש - הרי לכאורה מרים טענה טענה חזקה והיא שבכדי להיות נביא להשראת השכינה, האדם מוכרח להיות נשוי, וכיצד משה פורש?

שמך, אמרו בליבם ניגם יחד. אומר הזוהר: **"ניגם יחד"** הכוונה לאותם שני **נוני"ן**, ועל כך שנאתם אותנו עד סוף כל הדורות.

מנורה, משה, אהרן ושער החמישים

והנה הרעיון כאן הוא פלאי, משום שבמנורה יש **שבעה קנים** בבחינת **"חצבה עמודיה שבעה"**. ולא זו בלבד, אלא שבמנורה מטיבים בשתי נרות ובחמש נרות, ומבאר החיד"א שבאמת צריך **שבעה נרות** מחמת **"חצבה עמודיה שבעה"**. אך משום שהתורה נתחלקה לחמישה, שהם חמישה חומשי תורה, ויש שבעה חומשים אם אני מפצל את התורה לשבעה מחמת הפסוקים של **"ויהי בנסוע הארון"**. כביכול נוסף לבמדבר עוד 2 חומשים.

הגאון מווילנא כותב שלמשה רבנו הייתה קשה עשיית המנורה עד שהראה לו ה' אותה באש. והטעם הוא כיוון שאם נתבונן בגביעים, בפרחים ובכפתורים, יעלה הכל יחד **49**, וגוף המנורה עצמה זה **50**. וסוד שער החמישים נסתלק ממשה

השיג את שער החמישים ועימו הוא נלקח לגנזי מרומים.

לאור זאת, אומר בעל ה"הפלאה" חידוש נפלא: הן אמת שמשה כיפר להם תשובה שלמה לעם ישראל, והם יכלו להגיע לרמה של השגת שער החמישים שוב פעם. והנפילה הייתה כדלהלן: ביום א' בניסן הוקם המשכן, ובכ' באייר נסעו מהמשכן - יוצא 50 יום. ממילא, אומרים חז"ל שנאמר על עם ישראל: **"ויסעו כתינוק הבורח מבית הספר"**. ואם כן, מכאן ראייה שנשאר להם עוד רושם מחטא העגל, ולכן לא עלה בידו של משה שער החמישים. לכן פרשת **"ויהי בנסוע הארון"** באה להפריד את **"ויהי בנוסעם מן המחנה"**, שהוא הרגע שהלכו לקבל את שער החמישים מחדש, שהרי שם הוא מקומו, אבל לא קיבלוהו. וממילא נסגרו הנוני"ן ההפוכות על אותם הפסוקים של שער החמישים.

אומר הזוהר הקדוש (זוהר חדש), שכל הסיבה שאומות העולם רבות עמנו מחמת שני הנוני"ן ההפוכים הללו, כיוון שהם יודעים שאין להם שום אחיזה בהם. ונאמר בפסוק: **"שלחו באש מקדשיך לארץ חיללו משכן"**

ודוד. ממילא, משה אמור לומר לאהרן שידליק את שבעת הקנים כנגד משה רבנו. ומשה לא אמר זאת לאהרן, אלא אמר לו: "תדליק את המנורה", ואהרן כיוון לבד כנגד משה רבנו. וזהו מה שנאמר: "ללמד שבחו של אהרן שלא שינה", אלא עשה מה שציווהו ה' למשה רבנו. וזהו פלא גדול, כיוון שמשה רבנו הוא שער החמישים בעצמו. ואם כן, הוא אינו יכול לגלות זאת ולהוריד אותו לעולם. לכן אהרן זכה להשיג מעצמו את הסוד של שער החמישים הכלול במשה רבנו. "ללמד שבחו שלא שינה" - שאת כל כוונות המנורה שאמר ה' למשה רבנו, השיג הוא מעצמו. והם השיגו לעצמם רק את כפרת חטא העגל, אך אהרן השיג את כפרת חטא העגל על ידי שער החמישים. לכן שלו הייתה גדולה משלהם. הם בבחינת מ"ט, ואתה אהרן בבחינת שער הנ'. וזו התשובה שקיבלה מרים, וזו התשובה שקיבל אהרן. וכל המערכת הזו של פרשת "ויהי בנסוע הארון" והסמיכות לפרשת הנשיאים הכל מתחבר כפתור ופרח, דבר דבור על אופניו.

יסייענו ה' יתברך על דבר כבוד שמו שנזכה לכל הברכות האמורות בתורה. אמן כן יהי רצון.

רבנו, לכן לא יכול היה משה להשיג לעולם את המנורה. אך כשאהרן מדליק את המנורה, זו ההארה משער החמישים.

ולפי זה מתבאר נפלא: אהרן רואה את הנשיאים מקריבים, וכל אחד היה לו חשק ורצון להביא כפרה על חטא העגל. ומשה רבנו אמר: "אולי אני נגוע בדבר הזה". ואמר לו בורא עולם: "שלך גדולה משלהם". הם עסוקים בכפרה על חטא העגל, אולם אתה כבר נמצא במקום שפותח את התורה לעתיד לבוא עד סוף סוד כל התורה כולה, "חצבה עמודיה שבעה" - כל הפרשה הזו. והם עסוקים רק במחיקת הקלקול של העגל, ולא השיגו יותר וכיפרו. אך אתה - שלך גדולה משלהם - סוד כל הפרשה שייך לך.

כותב ה"שם משמואל": מה הפירוש "ללמד שבחו של אהרן שלא שינה"? אלא שה' ציווה את משה רבנו שיאמר לאהרן הכהן שידליק את שבעת הקנים כנגד שבעת הרועים: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף ודוד. ואם נביט במנורה: אברהם, יצחק, יעקב מן הצד, והאמצעי הוא משה, או אז אהרן, יוסף